

Kjøbenhavnsposten.

Redigeret af J. P. Grüne.

Udgiven og forlagt af A. P. Liunge.

13de Aarg.

Fredagen d. 3. Mai 1839.

N°. 120.

Sorsendes, ifølge Kongelig allernaadigt Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdømmerne.

Besparelsessystemet.

II*).

For foregaaende Artikel have vi søgt at oplyse, at et Finantsministerium, som vil virke kraftigt til et Lands Opkomst, som vil erhverve sig en varig Plads i et taknemmeligt Folks Erindring, maa følge et andet System end det, der har været det herskende hos os siden 1813. Med Hensyn til de optagne Laan tillader Rummet ikke at undersøge, hvorvidt Omstændighederne kunne retfærdiggjøre dem, ligesom der ogsaa mangler os den fornødne Detailkundskab til Finantsernes daværende Tilstand; men nogle enkelte Bemærkninger skulle vi dog tillade os, hvorved maaskee det Kostbare og Skadelige ved Laanesystemet vil end mere oplyses.

Det saakaldte Hamborger Laan af 1819 blev optaget, som Grosserer N. yttre, for at afhjælpe den Forlegenhed, hvori Landeierne vare, og Finantserne ublaante til disse en stor Deel af dette Laans Provenu. Det udgjorde 7,600,000 Rbd., medens man forskrev sig for lidt over 11 Millioner Rbd.; altsaa var her et Tab af 3½ Mill. Rbd., uagtet Renterne vare bestemte til 5 og 6 pCt. Hele Laanet blev imidlertid ikke brugt til at afhjælpe Landeiernes Forlegenhed; men som Beviis paa, hvor betydelige Capitaler der ere ublaante, anfører Grosserer N., at Finantserne endnu i 1830 havde 5 Millioner (Solv eller Sedler) af disse Laan tilgode. Det var ønskeligt, noiagtigt at vide hvor stor den Sum er, som i 1819 er forstrakt Landeieierne; thi først da kan man domme om Laanet ikke er optaget med en større Sum end man efter Rimelighed kunde ansee nødvendigt, eller, om den Følge af Laanesystemet er indtraadt, at man har contraheret om en større

Sum end nødvendigt til at opnaae den Hensigt, i hvilken Laanet optoges, uagtet Finantserne i Aarene 1817 til 1820 vare i en saa blomstrende Forfatning, at de, efter Grosserer N., have afbetalt 20 Millioner Rbd. paa Statsgjelden. Vi opfordre Grosserer N. til herom at meddele de detaillerede Oplysninger, hvoraf vi ikke tvivle, han er i Besiddelse.

Det andet Laan*) er Nationalbankens bekjendte Laan af 4de Febr. 1820, hvorved 6 Millioner Rbd. Sedler, som ikke vare rentebærende, forvandledes til 6 Millioner rede Solv, som svarede 5 pCt. Renter paa en Tid, da Coursen var circa 280. Det var saaledes et meget kostbart Laan, og Grosserer N. formener selv, at Laanet burde være optaget paa en ganske anden Maade. Omkostningerne ved dette Laan falde Finantserne til Last, og det maa betragtes som en Forholdsregel, hvis Ansvar paahviler Finantserne. Det er i hoi Grad mærkeligt, at Bankens Direction har i sine Betænkninger over denne Sag paa det bestemteste erklæret sig imod et Laans Optagelse, og godtgjort Rigtigheden af denne Anskuelse med en Klarhed, som det maa forundre, ikke har overbeviist Finantserne. Det synes som om Finantserne til enhver Priis vilde have et Laan for at virke paa Landets Pengevæsen, skjøndt Bankens Detroi af 1818 havde aldeles stilt Landets Pengevæsen fra Finantserne.

Det halvimannste Laan blev optaget i 1821, fordi Finantserne vare i Forlegenhed; det indbragte 9 Mill. Rbd. og man forskrev sig for 14

altsaa Tab 5 Mill. Rbd. og Renterne vare bestemte til 5 pCt.

*) Af en Feiltagelse ere i min Artikel i Gaarsnummeret Pag. 479, 2 Sp. nederst, Ordene: „uden at tale om de forbrugte Millioner Activer“ bleene staende, som her gaar ud.

*) Det er herved at bemærke, at dette Laan er af en anden Bestaaffenhed end de øvrige i denne Periode optagne; det er egentlig en Seddelinddragelse under Form af et Laan og tilføjede ikke at dække nogen Underballance; det hører saaledes ikke ind i Laanesystemet.

Det wilsonske Laan, det sidste, Finantserne have optaget i Udlandet, har en ganske anden Character end de foregaaende, idet Hensigten var dermed at nedsætte de aarlige Rentebetalinger og saaledes lette Statsbyrderne. Hr. N. anfører, at Statsgjelden i Slutningen af Aaret 1824 udgjorde 119½ Million Rbd., som forrentedes til 4 à 6 pCt. med Rbd. 4,961,000

i 1837 127½ Million

Rbd., hvoraf svarede i Rente — 4,689,000

Forskjel Rbd. 272,000

altsaa udgives der aarlig henimod 300,000 Rbd. mindre i Rente end for Contraheringen af det wilsonske Laan.

Tallene af Gjelden i 1824 ere vanskelige at forstaae; thi naar Renterne angives til 4 à 6 pCt. er der ved at mærke, at 4 pCt. Rente af 119½ Mill. Rbd. udgjør 4,780,000 Rbd., som kun er 181,000 Rbd. mindre end de anførte Renter for Aaret 1824, og der er saaledes kun 4 Millioner af Statsgjelden, som forrentedes med 5 pCt., skjondt Renterne af det hamborgske og haldimannske Laan med en Capital af 25 Millioner Rbd. udgjøre 1½ Million Rbd.

Naar man vil udfinde den aarlige Rentebesparelse, som er opnaaet ved det wilsonske Laan, maa Sammenligningen ikke gjøres med 1837, men med Begyndelsen af Aaret 1828, til hvilken Tid Renteconverteringen antages at være fuldbragt. Siden 1828 have, saavidt vides, flere Afbetalinger fundet Sted paa Laan til forskjellig Rente, som ikke ere præsterede med Provenuet af det wilsonske Laan.

Skjondt det nu er vist, at Statens aarlige Udgifter i Renter ere formindskede ved hiin Operation, maa man dog ingenlunde troe, at denne ringere Udtælling, om den end udgjør 300,000 Rbd., er en aarlig Besparelse af 300,000 Rbd.; dette er saa langt fra at være Tilfælde, at, naar Regningen til Slutningen opgjøres, vil det uden Tvivl vise sig, at Landet har tabt og ikke vundet ved Renteconverteringen. Herved kommer det fornemmelig i Betragtning, hvad Laanet har kostet. Efter Grosf. N. have Finantserne modtaget et Provenü af 35 Mill. Rbd.

mod at forskrive sig for 49½ Mill.; vil man nu endog med den ærede Forfatter antage, at Tilbagekjøbet af Laanet vil koste til en Gjennemsnitspris af 87½ pCt. 43½ Mill. Rbd.

bliwer Tabet dog endnu 8½ Mill. Rbd.

Disse 8½ Million Rbd. ere ikke noget nominelt Beløb, men det er den virkelige Sum, Finantserne betale deres Creditorer mere, end de af dem have modtaget; og den heldige Gjennemsnits-

pris er kun opstaaet ved den daarlige Credit, Finantserne node fort efter Laanet, da Tilbagekjøbet af Obligationerne stete til en Pris af 50 pCt. og i flere Aar til 55 à 65 pCt. Man maa iøvrigt ikke lade sig blænde af Venøvnelsen 3 pCt.-Laan; thi naar Finantserne have modtaget 35 Mill. Rbd. og svare i aarlig Rente circa 1,500,000 Rbd., da betale de 4½ pCt. af den laante Capital.

Sammenlægger man de 3 i Udlandet optagne Laan, da vil man see, at Finantserne have modtaget 51,500,000 Rbd.

som koste at tilbagebetale 67,800,000 Rbd.

Landet betaler altsaa næsten en Trediedeel mere end det har erholdt og har selgelig et Tab af 33 pCt. Saadanne Resultater maae vel bringe enhver tænkende Borger til at sande Riccardos Ord, at et Land forarmes ved Laan. En Finantsbestyrelse kan vel forsvare Contraheringen af et enkelt Laan i et bestemt gavnligt Diemeed, men den kan ikke vente Tillid hos Folket, naar den etablerer et saadant Laansystem, som hos os i en Række af Aar har været fulgt.

Den ærede Forfatter anseer Besparelser nødvendige for Diebliffet; vi mene, at Besparelser bør organiseres som System, der stedse bør følges af Finantserne, og vi gaae saaledes et Skridt videre end den ærede Forfatter. Men selv den Mening, som Grosferer Nathanson hylde, skjønte vi ikke at kunne føre til anden Dom om Finantsbestyrelsen siden 1813, end at den ikke har fyldstgjort de Fordringer, som Folket er berettiget at gjøre. Besparelser ere nødvendige nu, siger man; men i hvilket Aar siden 1813 have Besparelser været mindre nødvendige end i dette Dieblif? Hvorfor har Finantsbestyrelsen da ikke forlængst indført dem? Grosferer Nathanson oplyser „hvorledes man selv i de bedste Perioder (1780—1806) har kæmpet med Underballance og hvorledes ethvert uventet Tilfælde har frembragt Forlegenhed og Forvirring i Finantserne og at man under saadanne Omstændigheder har benyttet et farligt Papiirsystem ved Siden af tunge Skatter“, og hans Hensigt er dermed at oplyse, hvor nødvendigt det er at indføre Besparelser, for ikke at udsætte Finantserne for hine Yderligheder. Dette indrømme vi, men spørge tillige, om de 25 Aar siden 1813, der langt fra ikke vare saa brillante som hine 25 Aar, og i hvilke man stedse har kæmpet med Underbalance, indeholder en mindre Dypfordring til Besparelser, fordi man har dækket Underbalancen med Laan? eller om man ikke bør undgaae at udsætte Finantserne for disse Yderligheder, at gjøre Laan? Provestenen paa et Finantsministeriums Dygtighed kan ikke være, om Underbalance dækkes med Seddelfabrication eller med Laan, men om Finantserne have anvendt

de rette Midler til at forhindre Underbalancen, til at formindste Udgifterne under Indtægterne.

Naar den ærede Forfatter siger, at Activerne, som ere opsamlende i de separate Fonds, ere fremstaaende ved Statsindtægterne de sidste 25 Aar, og at disse betydelige Summer, som ikke ere tabte for Finantserne, gjøre Status bedre end den er bleven fremstillet, da vide vi ikke, Rigtigheden heraf ogsaa forudsat, om Mening er, at man deri skal see en Roes for Finantserne. Os forekommer det, som de separate Fonds afgive et yderligere Beviis for, at Finantsbestyrelsen ikke har været hvad den burde være. Ere nemlig disse betydelige Capitaler opsamlende i disse 25 Aar med Finantsernes Vidende, da ville vi bede Grosserer Nathanson sige os, hvorledes vi skulle benævne den Finantsmand, der tillader Capitaler at accumuleres i enkelte Kasser, medens Finantserne ere i saadan Forlegenhed, at de maae optage Laan og nogle af disse endog paa saa ufordeelagtige Bilskaar, at man maa betale 50 pCt. mere end man faaer. Ere derimod de separate Fonds opstaaende uden Finantsernes Vidende, viser det jo tydeligt, at de enkelte Administrationer have erholdt Udtællinger af Finantsbestyrelsen uden derfor aarligen at aflægge noiagtigt Regnskab over det Brug, hvortil Pengene ere bleve anvendte. Skjøndt det nu fra den administrative Side betragtet er rigtigt, at de separate Fonds, naar de engang existere, indrages for at affrives paa Statsgjelden, er det dog langt vigtigere, at man forhindrer denne Opsamling ved kun at tilstaae de enkelte Administrationsgrene saa meget, som de med den største Sparsommelighed behøve. Ved Inddragningen af de separate Fonds skeer ingen Formindskelse af Udgifterne, thi om en Administration hæver Pengene i Zahlkassen under Navn af Tilskud fra Finantserne eller under Navn af Renter, gjer jo ingen Forandring i Udgiftens Størrelse; denne opnaaes ene og alene ved Besparelser.

A. Wesely.

Ryheds-Poet.

Kjøbenhavn, den 3die Mai 1839.

— Det asiatiske Compagnies Underhandlinger med Regeringen om Bilskaarene for dets Opgivelse af de samme ved kongelig Decret hjemlede Rettigheder forinden Detroiens Udsøb til 1 Mai 1843, ere nu komne til et endeligt Resultat. — Ved Resolution af 5te Septbr. f. A. havde Hs. Kongen bemyndiget det kongelige General-Toldkammer og Commerce-Collegium til at tilkendegive Directionen or det asiatiske Compagni at „saafremt Compagniet vilde fratræde samtlige dets octroierede Rettigheder fra 1ste Januar 1839 af at regne, da vilde som Godtgjærelse herfor

den Told, der ifølge Tarifferne af 1ste Mai 1838 i Tidsrummet fra 1ste Januar 1839 indtil 1ste Mai 1843 indfaldet i Statskassen for Løber, der indføres i Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne Stebovig og Høsten, blive Compagniet udbetalt efter Fradrag af 2 Rbf. som Omkostninger og den Told, Compagniet efter Detroien § 9 skulde svare, altsaa med 8 Rbf Netto pr. Pd. 3 hvorhos, naar Compagniets Realisation skulde blive tilendebragt forinden 1ste Mai 1843, der da paa eengang vilde kunne udbetales samme en Sum for den endnu tilbageværende Tid, beregnet efter den Raalestok, som Fortoldningen af Løber maatte have udvirket fra 1ste Januar 1839 og indtil det Tidspunkt da Realisationen skeer, dog at saafremt den ovenmeldte Godtgjærelse af Compagniet antoges, ethvert yderligere Krav og navnlig Compagniets Fordring paa Erstatning i Anledning af Løberens Nedsættelse, derved maatte anses bortfaldet” — Denne kongelige Resolution foranledigede Compagniet til ved den nedsatte Underhandlings-Committee at lade foretage de yderligere Skridt i Compagniets Interesse, og Committeeen fremsatte endelig under 16 Februar d. A. for Toldkammeret de Bilskaar, under hvilke Compagniets Interessenter til Sagens endelige Afgjærelse havde erklæret sig villige til at fratræde deres octroierede Rettigheder forinden Detroiens Udsøb. Efterat Collegiet havde refereret Sagen for Hs. Majestæt, er der under 24de April d. A. falden kongelig Resolution, hvorved Sagen endelig er afgjort saaledes, at Regeringen har antaget de Betingelser, under hvilke Compagniets Interessenter havde erklæret at ville modtage det ovenansførte Tilbud. — Resolutionen lyder som følger:

„Vi ville herved, i Henhold til Bort allerhøieste Resolution af 5te Septbr. f. A., hvorved det iøvrigt i Set og Alt skal have sit Forblivende, allernaadigst have meddeelt det asiatiske Compagni Bort allerhøieste Tilsagn, at saafremt dets Realisation skulde blive tilendebragt forinden 1ste Mai 1843, vil den ved bemeldte vor Resolution fastsatte Godtgjærelse blive for den tilbageværende Tid indtil 1ste Mai 1843, beregnet til en bestemt Størrelse af 300,000 Pd. Løber aarlig, som udbetales Compagniet paa eengang. — Derhos vilde Vi allernaadigst have bestemt, at Pensioneringen af Compagniets faste Embedsmænd, naar dets Realisation er tilendebragt, overtages af Os, dog kun forsaavidt angaaer de paa den hoslagte, af Compagniets Direction under 19de October 1838 meddeelte Fortegnelse ansførte Embedsmænd og Betjente, og ikke for et høiere Beløb end 3,610 Rbd. aarlig.”

— En ung Pianistinde, Amalie Kieffel, er i disse Dage kommen hertil Staden og har tildraget sig særdeles megen Spærksomhed hos de Musikjendene, der allerede have haet Leilighed til at høre hendes Spil, iblandt hvilke vi kunde nævne flere af vore genialeste og dygtigste Musikere. Hun er en Datter af Organist Kieffel i Hønsberg, og saaledes vor Landsmandinde; men vi troe ikke at sige for meget, naar vi stille hende det Prognosticon, at hendes sjønne Talent og Begeistring for det Kald, hvortil hun ganske har helliget sig, snart vil erhverve hende Børgerbrev paa et hødret Navn saa langt som den sjønne Kunst, hun dyrker, udbreder et sættes Landsmandskab. Hendes Fader, der er en grundig Musiker, har den Fortjeneste, selv at have givet hende den første musikalske Uddannelse, som hun i Hamborg nogen Tid har haet Leilighed til at fortsætte under F. W. Grunds og J. Schmitts Veiledning. I en Alder af 12 Aar optraadte hun 1832 første Gang offentlig i sin Fødeby og vandt allerede da, ved den Færdighed, Kraft og Klarhed, hvormed hun foredrog to ran-

flige Compositioner af Herz og Moscheles, Krav paa Erkendelse, og fremfaldte Forventninger, hun siden langt har overtruffet. Det lykkedes hende snart, ei alene at behære de stærke Bankeligheder; men derhos tillige som Faa at trænge ind i de Compositioners Aand, hun udfører, og naar vi blandt disse nævne de Chopinske Studer, de Mendelsjohnske Sange og flere lignende genifulde, men derhos stundom phantastiske og ikke let fattelige Fostre af den nye Skole, paa hvilke selv de berømteste Mestere prøve deres Kræfter, og som, med en riig og mangfoldig Harmoni kræve en ganske eiendommelig Behandlingsmaade, vil enhver Sagkyndig vide, at dette ikke har lidet at betyde. Hendes Spil udmærker sig, ved Siden af en meer end almindelig Færdighed og Lydelighed, ved en Dybde, Klarhed og Kraft i Foredraget, der er endnu sjældnere. Uddannelsen af hendes venstre Haand er beundringsværdig; man maa saaledes høre hende spille Kalkbrenners opperlige 4stemmige Fuge og Chopins Studie i C mol. Udenfor Færdigheden er hun endnu kun optraadt i Hamborg, hvor hun i 1837 ved sit Spil i den philharmoniske Concert erhvervede sig et sterkt Bifald. Sin sidste Concert gav hun i f. A. i Glesseig. En udførlig Anmeldelse i Hamb. musik. Zeit. stiller hende endog ved Siden af den berømte Clara Wieck. — Idet vi ikke kunne andet end dele det sikkert for Alle dem, der have hørt den unge Kunstnerinde, sælleds haab, at hun, ved at foretage en større Konkreise, maatte komme til at giere sig bekjendt med de opperste Mesteres Præstationer, og derved til at give sine egne en endnu højere Grad af Fuldstændighed, kunne vi ikke tilbageholde det Tæppe, at hun, hvis ikke en offentlig Concert kunde lade sig arrangere inden den fremtrækkende Aarstid gjer det mindre tilraadeligt at give nogen saadan, da i det mindste vilde spille en Gang ved en af vort Theaters Forestillinger. Det vilde gjøre os ondt, om en saa høitbegavet Landsmandinde igjen skulde forlade os, uden at den større Almenhed kunde erhøve Anledning til at lære at kjende og sætte hendes Talent.

— Igaar Aftes saaes følgende Sager udstillede i Konstforeningen: Et stort norsk Landskab af Jearnley, tilhørende Thorvaldsen. Dette skjønne Landskab saaes før flere Aar siden ved Udstillingen paa Charlottenborg, men vil uden Tvivl sees endnu engang med Interesse. — En jydsk Egn af Dreier, tilhørende Thorvaldsen. Dette Landskab kan ansees som et Pendant til det Landskab af samme Kunstner, som for Tiden sees ved Udstillingen paa Charlottenborg. — Blemster i en Kuro af Prof. Jensen. — Et Dyrstykke, tilhørende Thorvaldsen. — Udstillingen af Kobber, var fortrinlig. Vi fremhæve i Særdeleshed følgende: Rebecca ved Brenden, efter Horace Vernet, stukket af Jazet. — Judith, der griber Sværdet for at hugge hovedet af Polophernes, efter samme Kunstner, stukket af Jazet. Mazarin paa sit Sogeleie, efter P. Delaroche. Richelieu og Ginq'laars, efter den samme Kunstner. — Cieren af et lithographisk Institut i Stockholm, Lieutn. Schæle, er af den højeste Demstol dømt i en Mulet, som, med

Sagens Omkostninger, opløber til over 500 Rd. Rg., fordi han har „forfattet, trokt og den 25de Januar 1837 paa nogle Steder i Stockholm opslaaet“ en Opfordring til Almenheden om lybeligt at ytre sin undersaatlige Hengivenhed paa Kong Carl Johans Fødselsdag Dagen efter, „uden at Hoffkansleren iforveien havde erhølet noget Exemplar af Opdraget, hvorpaa heller ikke Steenstøkkerens Navn var anført“ (Noget, som idrigt den svenske Trykkeskræbdslovs efter Bogstaven kun paabøder med Hensyn til Alt hvad der udgaar fra Bogtrykkerierne). Da han ei ei har kunnet erlægge Mulet, skal denne affones med Fængselsstraf, dels paa Raadhuset, dels paa Birholms Fæstning, tilsammen i en Tid af henved baletredie Aar, og den Domsfælde er alt i Midten af f. A. bleven sat i Raadstuefængslet. Foranlediget dertil af en indsendt Anmodning, ledsaget af et Pengebeleg, og med Hensyn til at den Paajøende er Familiefader og at hans Hustru og Børn ved den Skjæbne, der har rammet ham, ere blevene giene blot for den yderste Nød, har „Aftenbladets“ Red. aabnet en Subscription til at dække Mulet, hvorefter der, i en Tid af Uge, var indkommet circa 200 Rd. Rg.

Skjøndt Indsenderen af Artiklen i dette Blads Nr. 115 om Gødgjærenhed mod fattige Søge antog det for ønskeligt, at de modtagne Gaver ikke offentlig omtaltes, kan han dog ikke undlade at afslægge sin forbindtligste Tak for den betydelige Sum, som gjennem dette Blads Redaction er ham tilsendt, idet han fornemmelig vil benytte denne Leilighed for at underrette saavel denne, baade Redactionen og ham aldeles ubekjendte, Belgjerer, som Enhver, der senere maatte bidrage til samme Diemed, at Bedkommende, naar de ville henvende dem til ham (Navn og Bopæl er Red. bekjendt), altid skulle siare ham rede til at fremlægge et fuldkommen detailleret Regnskab over Aandens af de ham anbetrede Gaver.

Kjøbenhavns Børs-Cours den 3die Mai 1839. — Hamborg 2 Rd. — à vista 198. London 2 Rd. — —. Species 200. Species solgtes til 12 Mk. — St. Bank-Disconto 4 pGt. Norske Speciessebler pr. 100 Species 173½ à 174 Rd. i Sebl. Svenske Sebler pr. Rd. Nigsgjeld 48 à — Rbf. Tejn. 4 pGt. kongl. Obligationer (uden Rente) 95 à 95½ Rd. Sebl. Ditto over 2000 pr. Stykke — à — Sebler. Nationalbankens Obligationer (af Laanet 4de Febr. 1820) 101½ à 102 Rd. r. S. Ditto Ditto 101½ à 102 i Sebler. 4 pGt. uopgjeldige Rigsbankobligationer 103½ à 104 Rd. r. S. 4 pGt. norsk Laan ved Hambro & Sen af 1828 101 à 101½ i rede Sebl. 4 pGt. nye norske Obligationer af 1834 101 à 101½ i Banco. 4 pGt. Ditto Ditto Ditto 101 à 101½ i rede S'v. 4 pGt. uopgjeldige norske Statsobligationer — à — i Banco 3 pGt. nye danske Obligationer 72½ à — Pb. Sterling. 4 pGt. svenske Hypothek-Casse Obligationer 98½ à — i Banco. Asiatiske Actier — à — i Sebler. Bank Actier 76 à — Rd. Sebler. Vejgaard & Aggerborg. Beretmæglere.

Det kongelige Theater. — Imorgen (Leverdag) opføres: „Maddin.“

Færdig fra Trykkeriet Fredag Eftermiddag Kl. 6½.

Kjøbenhavns Postens Centoir, Bimmelkassen Nr. 138, 2den Sal, er aabent hver Formiddag fra Kl. 8 til 11.

For dette Blad tegner man sig heri Staden paa hjørnet af Adels- og Gøttersgade, Nr. 8 i Stuen, og i Provindsjerne paa alle kongelige Postkontoirer; Prisen er kvartaliter 2 Rd. 48 p S. og 2. for indenbøes, og 3 Rd. 8 p for udenbøes Abonnenter.

Trykt, med hurtigpresse, i det Drünnichske Bogtrykkeri.